

Høringsinstanser i følge liste

Vår dato: 07.09.2022
Vår referanse: 22/47329 - 7
Deres dato:
Deres referanse:

Høring forslag til endring av forskrift førtidsslakting av verpehøns

Innledning

Omsetningsrådet foreslår en endring i forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3. Forslaget er en oppfølging av et forslag fra Nortura. Bestemmelsen i § 3 sier at produsenten ikke kan ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke. Nortura mener det er behov for fleksibilitet i denne bestemmelsen, og at forskriften bør endres slik at den er i tråd med etablert praksis.

Nortura foreslår å legge til et nytt andre ledd i § 3, med følgende formulering:

«Markedsregulator kan i særlige tilfeller fravike kravet til åtte ukers opphold etter ordinær slaktealder. I så fall avkortes kompensasjon for førtidsslakting tilsvarende, jf. § 4, siste ledd.»

Omsetningsrådet støtter forslaget. Rådets vurdering er at en slik endring av forskriften må sendes på høring.

Høringsfrist er 6 uker, dvs. frist 19.10.2022.

Nærmere om forslaget

Forskrift av 22.06.2020 nr. 1397 om kompensasjon for frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3 med overskriften «Grunnvilkår», regulerer krav som stilles til eggprodusenter som deltar i ordningen med førtidsslakting av verpehøns. Et av kravene som stilles er at produsenten ikke kan ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke. I følge Nortura har det ikke vært mulig dersom man skal oppfylle formålet med forskriften å konsekvent praktisere kravet om åtte uker oppholdstid. Det har vært viktig å få med flest mulig produsenter på ordningen (som er frivillig), for at tiltaket skal få den tiltenkte virkningen. Norturas praksis har i enkelte tilfelle medført at produsenten har fått deltatt, til tross for kortere oppholdstid, men har

fått avkortet kompensasjonen tilsvarende antallet uker som har blitt kortet ned før neste innsett.

Tidligere var reglene om frivillig førtidsslakting av verpehøns regulert i Omsetningsrådets retningslinjer. Etter en gjennomgang av regelverket er reglene fastsatt i forskrifts form. Slik bestemmelsen i forskriften § 3 er utformet, krever en videreføring av Norturas praksis gjentatte dispensasjoner fra Omsetningsrådet, jf. forskriften § 6 tredje ledd som lyder: «Omsetningsrådet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.» Dette skjedde første gang i rådets møte 22. april 2022, sak 31/22, hvor én enkelt produsent hadde kortere oppholdstid enn hva som er gitt i forskriften § 3 siste punktum. Omsetningsrådet dispenserte fra § 3 i forbindelsen med godkjenning av Norturas regnskap for 2021.

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet har diskutert problemstillingen med Nortura i forbindelse med nevnte sak 31/22. Direktoratet mener det ikke bør legges opp til gjentatte dispensasjoner fra forskriften. Nortura mener på sin side at det er behov for å legge til rette for noe mer fleksibilitet i dette vilkåret. Det har skjedd tidligere år at enkeltprodusenter har hatt kortere oppholdstid enn det regelverket tilsier, og det har allerede oppstått noen tilfeller i førtidsslaktingen i 2022. Nortura har i disse tilfellene avkortet produsenten slik som nevnt ovenfor. Omfanget er lite, men Nortura ser behov for å kunne tillate det i særlige tilfeller. Nortura har derfor foreslått å endre forskriften i tråd med praksis.

Norturas forslag

Nortura foreslår i brev av 21. april 2022 en endring i forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3 Grunnvilkår, siste punktum. Nortura mener det er behov for fleksibilitet i bestemmelsen, og at forskriften bør endres slik at den er i tråd med etablert praksis.

I § 3 Grunnvilkår står det følgende (se særlig siste setning):

«Forskriften omfatter produsenter som i perioden førtidsslakting er iverksatt har høner som skal slaktes ut ved normal slaktealder, som er 78 uker. Førtidsslaktingen skal omfatte hele innsettet. Produsenten kan ikke ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke.»

Nortura foreslår at det tilføyes et nytt andre ledd i § 3:

«Markedsregulator kan i særlige tilfeller fravike kravet til åtte ukers opphold etter ordinær slaktealder. I så fall avkortes kompensasjon for førtidsslakting tilsvarende, jf. § 4, siste ledd.»

Nortura mener at de foreslåtte formuleringene vil gi grunnlag for å videreføre gjeldende praksis. Nortura fremholder at eggprodusentene som deltar på frivillig basis, må kunne være trygge på at de vil motta kompensasjon for førtidsslaktingen som de melder seg på. Omsetningsrådet og markedsregulator kan på sin side ikke risikere å miste oppslutning om reguleringstiltak på grunn av uklare bestemmelser. Uforutsette forhold kan inntre hos rugeeggprodusenter, rugerier, oppdrettere (produsent av unghøner for verping) og eggprodusenter. Endringer i en eller flere av disse leddene i produksjonskjeden kan føre til for tidlig nytt innsett, og at oppholdstiden blir kortere. I tillegg skjer det at produsenter bytter oppdretter og derfor må tilpasse seg endringer i levering av nye høner.

Nortura understreker at dette gjelder relativt få saker, og ingen eggprodusenter har mottatt kompensasjon for førtidsslakting ut over den oppholdstiden de faktisk har hatt og det tap av inntekt de hadde. Konkret er det i svært få tilfeller hvor oppholdstiden på åtte uker ikke gjennomføres i praksis. Enkelte år er det kun 2 - 3 saker dette har vært aktuelt for. Tabellen under viser de tilfeller der Nortura av praktiske årsaker har måttet tilpasse slik at det vil være mulig for produsenter å kun delta. Kompensasjonen har da blitt avkortet. I de aller fleste tilfeller dreier dette seg kun om en uke.

År	5 uker	6 uker	7 uker	Antall < 8 uker	Totalt førtidsslakting	Andel < 8
2022 (foreløpig)	0	0	7	7	44	16%
2021	0	0	1	1	42	2%
2020	0	0	1	1	48	2%
2019	0	1	1	2	33	6%
2018	0	0	3	3	48	6%
2017	1	1	10	12	39	31%
2016	0	1	0	1	46	2%
2015	2	0	13	15	122	12%
2014	0	0	3	3	74	4%

Nortura ber på grunnlag av dette Omsetningsrådet om å endre forskrift for frivillig førtidsslakting etter deres forslag slik at den blir i tråd med etablert praksis ved gjennomføring av førtidsslakting. Førtidsslakting er et effektivt, fleksibelt og relativt kostnadseffektivt tiltak innen markedsreguleringen.

Omsetningsrådets vurdering

Omsetningsrådet støtter Norturas forslag til endring av forskrift om kompensasjon for frivillig førtidsslakting av verpehøns § 3, slik dette er beskrevet ovenfor. Det er viktig for effekten av ordningen at dispensasjonsadgangen kun benyttes unntaksvis, og praksis tilsier at så i all hovedsak er tilfelle.

Forskrift om kompensasjon for frivillig førtidsslakting ble vedtatt av Omsetningsrådet 22. juni 2020 og trådte i kraft 1. januar 2021. Fra 2010 har ordningen vært hjemlet gjennom retningslinjer og vedtak i Omsetningsrådet. I forskriften fra 2021 fremgår det at det kun er Omsetningsrådet som kan dispensere fra bestemmelsene i særlige tilfeller. Omsetningsrådet ser at det er behov for at Nortura får myndighet til å dispensere fra forskriften uten å involvere rådet. Delegasjonen av rådets myndighet til å dispensere i dette tilfelle vil medføre at et vedtak fra Nortura vil kunne påklages til rådet jf. markedsreguleringsforskriften § 7-2 tredje ledd.

En endring av forskriften som delegerer myndighet fra Omsetningsrådet til markedsregulator berører rettighetene og pliktene til private aktører, særlig gjelder

dette eggprodusentene. Det er derfor grunn til å sende forslaget på høring jf. forvaltningsloven kapittel VII. Dette er i tråd med praksis etablert med høringen av forslaget til gjeldende forskrift.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Nina Strømnes Rodem
seksjonssjef

Hans Peder Hvide Bang
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund	Østensjøveien 39/41	0667	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
NHO Mat og Drikke	Pb 5472 Majorstuen	0305	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Akersgata 41	0158	OSLO
Norsk landbrukssamvirke	Postboks 9347 Grønland	0135	OSLO
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	Torggata 12	0181	OSLO
Nortura SA	Pb 360 Økern	0513	OSLO

Kopi til:

Norske Felleskjøp SA	Pb 9237 Grønland	0134	OSLO
Tine SA	Meierivegen 3	5705	VOSS

Vedlegg:

Endringsforskrift førtidsslakting på høring

LISTE MED HØRINGSINSTANSER EGGPRODUKSJON